

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága Göndöcsné dr. Kis Gál Zsuzsanna ügyvéd által képviselt felperesnek a Országos Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Vízügyi Főfelügyelőség alperes ellen hulladékgyűjtési ügyben hozott közigazgatási határozat bírósági felülvizsgálata iránt indított perében a Zala Megyei Bíróság 2010. február 16. napján kelt 8.K.22.250/2009/7. számú jogerős ítélete ellen a felperes által 8. sorszámon benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán az alulírott napon – tárgyaláson kívül – meghozta az alábbi

í t é l e t e t:

A Legfelsőbb Bíróság a Zala Megyei Bíróság 8.K.22.250/2009/7. számú ítéletét hatályában fenntartja.

A le nem rótt 36.000 (azaz harminchatezer) forint felülvizsgálati illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen további felülvizsgálatnak helye nincs.

I n d o k o l á s

Az elsőfokú bíróság az alperes 2009. október 20-án kelt 14/5934-2/2009. számú azon határozatát, melyben az elsőfokú hatóság 2009. augusztus 26-án kelt 7442-1/3/2009. számú és a felperest 28.307.112 forint hulladékgyűjtési bírság megfizetésére kötelező határozatát helybenhagyta, hatályon kívül helyezte és az alperest új eljárásra kötelezte. Megállapította, hogy a felperes keresete a terhére rótt jogsértés tekintetében nem, azonban a hulladékgyűjtési bírság kiszabása körében megalapozott.

Az elsőfokú bíróság megállapította, hogy a felperes, aki hosszú évek óta az illetékes talajvédelmi hatóság engedélye – ezzel együtt a környezetvédelmi szakhatóság tudtával és hozzájárulásával – végezte a saját és három másik településről begyűjtött kommunális szennyvíz mezőgazdasági felhasználását, és a begyűjtött szennyvizet részben a, részben a hrsz-ú külterületi ingatlanon helyezte el, folyékony hulladék begyűjtésére és szállítására nem rendelkezett környezetvédelmi hatósági engedéllyel, mellyel a felperes megsértette a hulladékgyűjtéséről szóló 2000. évi XLVIII. törvény (Hgt.) 15.§ (3) bekezdésében foglaltakat. A felperes kifogásai alapján és a 271/2001.(XII.21.) Korm. rendelet (Korm.rend.) 4.§ (2) bekezdésének alkalmazhatóságával kapcsolatosan rámutatott arra, hogy az alperes mérlegelési jogkörben hozta meg a döntését, az alperes határozatából a bizonyítékok mérlegelésének okszerűsége nem tűnik ki, továbbá az alperes tévesen mellőzte az egyedi körülmények értékelését egy olyan legfelsőbb bírósági eseti döntés alapján, melynek tényállása is eltérő. Álláspontja szerint a bírság kiszabása során értékelni kellett volna, hogy a felperes saját forrásból közfeladatot látott el, a tevékenysége közérdekű volt és környezet megóvását szolgálta, a környezetszennyezésre utaló adat nem merült fel, a felperes a hulladék elhelyezésére, mezőgazdasági felhasználására hosszú idő óta talajvédelmi hatósági engedéllyel rendelkezett, melyhez szükség volt a környezetvédelmi szakhatóság hozzájárulására is, továbbá korábbi adatszolgáltatásai ellenére a hatóság nem figyelmeztette kötelezettségére és a felperes a tudomásszerzést követően azonnal intézkedett az engedélyek beszerzése iránt, amelyet rendkívül rövid időn belül meg is kapott. Az elsőfokú bíróság az ügy szempontjából lényeges és az ügy érdemi elbírálására is kiható eljárási szabálysértésnek tekintette, hogy az alperes a felperesi

tevékenység körülményeinek értékelését elmulasztotta, ezért megállapította, hogy az alperesi határozat nem felel meg a mérlegelési jogkörben hozott határozatokkal szembeni követelményeknek. A megismételt eljárásra az alperesnek előírta az ügy összes körülményeinek értékelését, mérlegelését és mindezek alapján az indokolt döntés meghozatalát.

Az alperes felülvizsgálati kérelmében a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését és a kereset elutasítását kérte. Álláspontja szerint tévedett az elsőfokú bíróság, mert a keresettel támadott határozatát nem mérlegelési jogkörben hozta meg tekintettel arra, hogy az engedélyhez kötött tevékenység engedély nélkül történő végzésének kötelező szankciója a bírság, így mérlegelési jogkörben való eljárás hiányában az ezzel kapcsolatos határozati indokolási kötelezettsége sem állt fenn. Álláspontja szerint tévesen értelmezte az elsőfokú bíróság a Korm.rend. 4.§ (2) bekezdését tekintettel arra, hogy az engedélyhez kötött tevékenység engedély nélkül végzése esetén csak akkor tekinthet el a hatóság a bírság kiszabásától, ha a jogsértés csekély mértékűnek tekinthető, amelyre nézve a Legfelsőbb Bíróság Kfv.III.37.257/2007/14. számú eseti döntésében egyértelműen megállapította, hogy az engedély nélkül végzett hulladékkezelés (települési folyékonyhulladék ártalmatlanítása) súlyos jogsértésnek minősül, mely így nem alapozza meg a Korm.rend. 4.§ (2) bekezdésének alkalmazhatóságát.

A felperes felülvizsgálati ellenkérelemmel nem élt.

A Legfelsőbb Bíróság a felülvizsgálati kérelmet a Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (Pp.) 274.§ (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

A jogerős ítéletet a Legfelsőbb Bíróság a Pp. 275.§ (2) bekezdése alapján a felülvizsgálati kérelem keretei között vizsgálta.

A felülvizsgálati kérelem nem alapos.

Az elsőfokú bíróság a jogszabályok helyes értelmezése folytán vonta le azt a következtetést, hogy a szankció megállapítás tekintetében az alperes kellő indokolást nélkülöző határozata törvényt sértő, ezért a jogerős ítélet nem sérti a Korm.rend. 4.§ (2) bekezdésében foglalt rendelkezést annak ellenére, hogy azt az elsőfokú bíróság tévesen állapította meg, hogy az alperes határozata a Pp. 339/B.§-ának rendelkezésében ütközött.

Tény, hogy a felperes hatósági engedélyhez kötött hulladékgazdálkodási tevékenységet engedély nélkül végzett, ezért a Hgt. 49.§ (1) bekezdés általános szabálya szerint hulladékgazdálkodási bírságot köteles fizetni.

A hulladékgazdálkodási bírság mértékét a Korm.rend. 1.§ (1) alapján - a 2.§ (4)-(8) és a 3.§ (4) bekezdésében foglaltak kivételével – a Korm.rend-ben meghatározott alaphírságok és az azt módosító tényezőkhöz hozzárendelt szorzószámok szorzataként, a mellékletben foglaltak szerint kell kiszámítani. Az 1.§ (2) bekezdése alapján a bírság megállapítása során figyelembe kell venni jogsértő magatartás konkrét veszélyességét vagy károsító hatását [a)pont], jogsértésnek az ország, illetve a térség hulladékgazdálkodási helyzetére gyakorolt hatását [b)pont]; a bekövetkezett kár mértékét és a helyreállíthatóság lehetőségét, kár hiányában a jogsértéssel esetlegesen szerzett előnyt, elhárított hátrányt [c)pont]. Az 1.§ (3) bekezdés a) pontja alapján a hulladékgazdálkodási alaphírság legmagasabb mértékű hulladékok kezelésével kapcsolatos, jogszabályban vagy hatósági határozatban előírt besorolási kötelezettségek nem vagy nem megfelelő teljesítése, a rendelkezések egyéb megsértése esetén kilencezer forint. Az 1.§ (5) bekezdésében foglalt rendelkezés szerint az

alpbírság összege az 1.§ (3)-(4) bekezdéseiben és a 2. § (3) bekezdésében meghatározott összegek 25 és 100%-a között állapítható meg - az 1.§ (3) bekezdés) szerinti esetek kivételével -, ha az elkövető a következményeket felszámolta és a jogellenes állapotot megszüntette a bírságot megállapító határozat kiadásáig.

Az elsőfokú bíróság helyesen észlelte azt, hogy az elsőfokú hatóság fenti rendelkezések alapján kiszámított bírságösszege tekintetében bejelentett felperesi fellebbezés ellenére az alperes a Korm.rend. 4.§ (2) bekezdésének alkalmazását tévesen és indokolatlanul a Legfelsőbb Bíróság Kfv.III.37.257/2007/14. számú eseti döntésében foglaltak miatt zárta ki, megalapozatlanul rögzítve, hogy az engedély nélkül végzett tevékenység önmagában olyan súlyos mulasztás, mely következményekre tekintet nélkül alapot ad a bírság kiszabására.

Helytállóan mutatott rá az elsőfokú bíróság, hogy a Legfelsőbb Bíróság egyedi ügyben hozott döntése önmagában nem lehet indoka a Korm.rend. 4.§ (2) bekezdése alkalmazása mellőzésének, mivel a két ügy tényállása eltérő és az egyedi ügyben hozott döntés kötelező erővel egyébként sem bírhat.

A Korm.rend. 4.§ (2) bekezdése szerint, ha a jogsértés a tevékenység vagy mulasztás súlyára, az elkövetés vagy kötelezettségszegés következményeire tekintettel annyira csekély, hogy büntetés vagy intézkedés alkalmazása szükségtelen, a bírság kiszabása mellőzhető. E rendelkezés alkalmazhatóságát állító felperesi fellebbezés folytán eljáró alperes köteles lett volna magát a jogsértő cselekményt, annak releváns körülményeit, következményeit egyedileg vizsgálni, és a rendelkezésre álló adatok alapján értékelni azt, hogy a cselekmény, jogsértés minősíthető-e csekély jelentőségűnek. A Korm.rend. az 1.§ (2)-(4) bekezdése – alpbírságösszege szerint felállított veszélyességi rangsor okán – és a Korm.rend. melléklete - a „M” (mint a jogsértés jellegét, súlyát, volumenét figyelembe vevő - a Hgt. 3. § a) szerint meghatározott hulladék környezeti jellemzőitől (veszélyességétől, hasznosíthatóságától, ártalmatlaníthatóságától, stb.) és mennyiségétől (tömegétől) függő) módosító tényező és a „S” (mint a jogsértés ismétlődését, a környezet érzékenységet figyelembe vevő) súlyosbító szorzó körében - rögzít olyan szempontokat, amelyet eligazításul szolgálnak egy adott cselekmény súlyának hatósági megítéléséhez.

Az alperes a cselekmény súly szempontjából releváns körülményeket nem tárta fel, a felperes által nevesített körülmények értékelését nem végezte el, mert a teljes értékelési folyamatot mellőzte, annak ellenére, hogy sem a Korm.rend. 4.§ (2) bekezdése és sem a jogszabály egyéb rendelkezése nem zárja ki az engedély nélkül végzett tevékenységek esetében annak lehetőségét, hogy a mulasztást csekély jelentőségűnek minősítve a hatóság a bírság mellőzéséről döntsön. Az alperes eljárásának ezt a hibáját jogszerűen értékelte az elsőfokú bíróság törvénysértőnek.

A fentiekre tekintettel a Legfelsőbb Bíróság megállapította, hogy a jogerős ítélet nem jogszabálysértő a felülvizsgálati kérelemben hivatkozott okokból, ezért azt a Pp. 275.§ (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

Az alperes személyes illetékmentessége folytán az 1990. évi XCIII. törvény 50.§ (1) bekezdése szerinti mértékű felülvizsgálati illetéket az állam viseli a 6/1986.(VI.26.) IM rendelet 14.§-a alapján.

A felülvizsgálati eljárásban a felperesnek költsége nem merült fel, ezért a Legfelsőbb Bíróság e körben a döntéshozatalt mellőzte.

Budapest, 2011. február 23.

**Dr. Kaszainé dr. Mezey Katalin sk. a tanács elnöke, Dr. Tóth Kincső sk. előadó bíró, Dr.
Kalas Tibor sk. bíró**